

Nr 132.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående iständsättande av Barsebäcks hamn; given Stockholms slott den 10 mars 1922.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över kommunikationsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Anders Örne.

Utdrag av protokollet över kommunikationsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 10 mars 1922.

Närvarande:

Statsministern och ministern för utrikes ärendena BRANTING, statsråden LINDQVIST, THORSSON, OLSSON, SANDLER, NOTHIN, SVENSSON, HANSSON, ÅKERMAN, LINDERS, SCHLYTER, ÖRNE.

Departementschefen, statsrådet Örne anför:

Med anledning av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning beslöt 1921 års riksdag vissa ändringar i sättet och ordningen för utförande av statens fiskehamnar m. m. Sålunda medgav riksdagen, att vissa

Bihang till riksdagens protokoll 1922. 1 saml. 116 häft. (Nr 132.)

490 22 1

1921 års
riksdags
beslut.

smärre, i huvudsak av muddringar bestående hamnförbättringar skulle bilda en särskild grupp (*fiskehamnsgrupp II*), vilken skulle utföras jämsides med övriga fiskehamnar (*fiskehamnsgrupp I*), varjämte riksdagen bestämde ordningsföljden för fiskehamnarnas färdigställande inom de båda grupperna. För utförande av dessa arbeten beviljade riksdagen följande reservationsanslag, nämligen till arbeten inom fiskehamnsgrupp I på extra stat för år 1922 2,000,000 kronor samt till arbeten inom fiskehamnsgrupp II på tilläggsstat för år 1921 500,000 kronor och på extra stat för år 1922 likaledes 500,000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i årets statsverksproposition föreslagit riksdagen att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa till företag inom fiskehamnsgrupp I 500,000 kronor och till arbeten inom fiskehamnsgrupp II 250,000 kronor.

Enligt riksdagens beslut intager Barsebäck femte platsen i ordningsföljden bland hamnarna inom fiskehamnsgrupp I. Av dessa företag hava de första, andra och fjärde i ordningen, nämligen hamnbyggnaderna vid Hällevik, Gislöv och Smögenholmarna, påbörjats; arbetet å det tredje i ordningen, Herrevik, kan ännu ej på någon tid igångsättas, då vissa frågor om markupplåtelse ej blivit ordnade. Hamnbyggnaden vid Barsebäck skulle sålunda stå närmast i tur och under vanliga förhållanden kunna igångsättas senast under loppet av år 1923.

Med skrivelse den 23 december 1921 har lantbruksstyrelsen överlämnat framställningar från fiskeriintendenten i södra distriktet G. Swenander samt från hamnstyrelsen i Barsebäck och fiskeriföreningen Svea därstädes angående ett skyndsamt iståndsättande av Barsebäcks hamn. Sedermera har ytterligare en framställning om arbetets omedelbara påbörjande gjorts av greve A. Hamilton i Barsebäck med flera. I de inkomna handlingarna har i huvudsak anförts följande:

Barsebäcks hamn bestode av två vågbrytare, av vilka den norra vore fristående och den södra utginge från stranden. Inne i den av vågbrytaren omfattade hamnen funnes en från stranden utskjutande hamnpir med kajer. Hamnen, som redan förut varit skadad och uppgrundad, hade under de våldsamma stormar, som rasade den 23—24 oktober 1921, den 31 oktober—2 november 1921 och den 31 december 1921—1 januari 1922, tillfogats ytterligare svåra skador. Sålunda hade på norra vågbrytaren svåra ras ägt rum. En betydande mängd av de största blocken hade rubbats ur sitt läge och delvis slungats ut i havet. Övre bröstvärnet vore genombrutet på en sträcka av 25 meter. Fogarna i vågbrytarens yttersida hade berövats allt bindemedel, och på grund härav hade vågbrytaren, särskilt på den yttersta delen, satt sig samt lutade så, att densamma vid en förnyad storm sannolikt komme att rasa och möjligen igenfylla hamninloppet. Den på södra vågbrytaren belägna fyren hade helt sönderslagits och bortspolats. Även

Framställningar om iståndsättande snarast möjligt av Barsebäcks hamn.

här hade ras ägt rum och bröstvärnets vore demolerat. Den ursprungliga fyllningen vore till större delen bortspolad och hela kajen försvagad av sprickor. Den sjö, som inträngde genom det mot väster öppna hamngattet, hade nästan fullständigt nedbrutit kajbeklädningen å hamnpirens västra sida, varvid ras ägt rum, samt spolat den innanför liggande fyllningen över piren i den inre hamnbassängen i så stora mängder, att torrt landgrund där uppstått. Den träbeklädning, som funnes på hamnpirens innersida och som i likhet med all träbeklädning i hamnen vore betänkligt rutten, kunde knappast motstå ytterligare påfrestning. Slutligen vore den i hamnens södra del befintliga sliprännan på grund av att dess norra kaj rasat och den södra jämväl svårt skadats numera så gott som obrukbar.

Därest en ny svår storm inträffade, skulle hamnen sannolikt komma att fullständigt raseras, och detta skulle få katastrofala följder för hela Barsebäcks fiskläge, vareft funnes 50 fiskare med 24 större båtar, därav 13 med motor, och där omkring 200 personer hade sin utkomst enbart genom fisket. Varje uppskov med hamnens iståndsättande kunde därför bliva av ödesdiger och fördyrande inverkan.

För egen del har lantbruksstyrelsen under åberopande av det sålunda anförda framhållit angelägenheten av att arbetena med iståndsättande av Barsebäcks hamn måtte påbörjas snarast möjligt och jämsides med de hamnbyggnader i fiskehamnsgrupp I, som närmast stode i tur att komma till utförande.

Till följd av särskilda remisser har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen den 2 mars 1922 avgivit utlåtande i ärendet. Styrelsen framhåller därvid, att styrelsen med hänsyn till nödvändigheten att redan år 1922 snarast möjligt igångsätta arbetet för iståndsättande av Barsebäcks hamn låtit arbetschefen vid statens fiskehamnsbyggnader, kaptenen Sv. Stenberg utarbete en plan för berörda arbetens utförande. Enligt denna plan, vilken upptog de oundgängligen nödvändiga arbeten, som nu måste verkställas för ändamålet, skulle den norra vågbrytaren dels förbindas med land och dels förlängas utåt med 62,5 meter på sådant sätt, att hamnen bleve skyddad mot nordvästliga stormar. Den södra vågbrytaren och hamnpiren skulle förses med kajer av betong till en längd av sammanlagt 223 respektive 198,3 meter, varjämte nödiga reparations- och förstärkningsarbeten skulle utföras å samtliga vågbrytare och pirar. Vidare skulle i inre hamnen anordnas släpställe med sidomurar och kaj av betong. Slutligen skulle vissa muddringsarbeten verkställas i inlopps-rännan och själva hamnen. Kostnaderna för dessa arbeten beräknades till 744,000 kronor.

Väg- och
vattenbygg-
nadsstyrelsen.

Väg och vattenbyggnadsstyrelsen anför härefter:

»Alla de nu pågående fiskehamnsbyggnaderna med undantag för Smögenholmarna beräknas bliva färdiga under år 1922 med användande av de för samma

år anslagna byggnadsmedlen till fiskehamnsgruppen I. Storleken av den mindre rest av dessa byggnadsmedel, som kan komma att återstå, när de nu pågående hamnarna äro fullbordade, kan icke med tillförlitlighet fastställas förr än mot slutet av år 1922. Med nämnda års anslag för fiskehamnsgruppen I kan därför icke heller räknas för påbörjande av iståndsättandet av Barsebäcks hamn så tidigt samma år, som nu borde ske.

Av de till fiskehamnsgruppen II hörande s. k. muddringshamnarna äro de vid Gårdskär och Fågelsundet avsedda att påbörjas våren 1922, så snart naturförhållandena det medgiva. Av de till utförande av fiskehamnsgruppen II anvisade och under år 1922 disponibla byggnadsmedlen komma arbetena vid Gårdskär och Fågelsundet under detta år icke att taga i anspråk större andel än att från anslaget till gruppen II medel kunde förskjutas till fiskehamnsarbetet vid Barsebäck, så att detta kunde börjas snarast möjligt under år 1922, om nämligen medel, anvisade till utförande av fiskehamnsgruppen II, kunna till erforderlig del få anlitas för hamnarbeten, tillhörande fiskehamnsgruppen I, med skyldighet av framtida återbetalning till anslaget för gruppen II.»

För att de nu nödvändiga arbetena för iståndsättandet av Barsebäcks hamn må kunna bringas till utförande snarast möjligt och börjas på våren 1922, hemställer väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, att Kungl. Maj:t ville endera ställa de för iståndsättande av Barsebäcks fiskehamn erforderliga medlen till styrelsens förfogande eller ock medgiva, att nödiga medel finge av styrelsen förskjutas från de för fiskehamnsgruppen II anvisade medlen, med skyldighet att framdeles återbetala de sålunda disponerade medlen till fiskehamnsgruppen II från de medel, som komme att anvisas för fiskehamnsgruppen I.

Departements-
chefen.

Av vad i ärendet förekommit framgår, att Barsebäcks hamn numera befinner sig i ett sådant skick, att man icke utan fara för att densamma skall fullständigt förstöras synes kunna avvakta den tidpunkt, då medel för hamnens iståndsättande bliva tillgängliga från anslag, som anvisats eller äskats för de till fiskehamnsgrupp I hörande hamnbyggnader. Det synes därför nödvändigt att bereda medel för påbörjande av ifrågavarande arbeten snarast möjligt under innevarande vår, därvid till grund för arbetenas bedrivande torde kunna läggas den av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen uppgjorda planen. Till undvikande av att nytt anslag skall behöva äskas torde, såsom väg- och vattenbyggnadsstyrelsen alternativt föreslagit, de medel, som erfordras för arbetenas bedrivande innevarande år, lämpligen kunna förskjutas från förenämnda av 1921 års riksdag till arbeten inom fiskehamnsgrupp II beviljade anslag å tillhoppa 1,000,000 kronor, vilket belopp i varje fall icke i sin helhet lärer komma att tagas i anspråk för sitt ändamål under innevarande år. Vad sålunda förskjutits torde framdeles böra återbetalas från anslag, som komme att beviljas till företaget inom fiskehamnsgrupp I.

Då emellertid en dylik anordning skulle innebära en ändring i dispositionen av omförmälda, av riksdagen anvisade anslag, har jag ansett mig böra underställa ifrågavaraude ärende riksdagens prövning.

Jag hemställer alltså, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen medgiva,

att för påbörjande under år 1922 av arbetena med istandsättande av Barsebäcks hamn i huvudsaklig överensstämmelse med av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen framlagd plan må, mot framdeles skeende återbetalning enligt i statsrådsprotokollet angivna grunder, användas erforderligt belopp av de reservationsanslag å tillhopa 1,000,000 kronor, som riksdagen på tilläggsstat för år 1921 och på extra stat för år 1922 anvisat för till fiskehamnsgrupp II hörande hamnförbättringar.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition i ämnet av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

August Wrede.
